

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/18000.**

Benyújtás dátuma: **2017-10-24 16:18**

Parlex azonosító: **7U7B4LL20001**

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Törvényjavaslat benyújtása

Benyújtó: Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes

Előadó: Lázár János, Miniszterelnökséget vezető miniszter

Törvényjavaslat címe: A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény és a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény módosításáról

A Kormány nevében mellékelten benyújtom a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény és a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot.

2017. évi ..... törvény

a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény és a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény módosításáról

1. A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény módosítása

1. §

A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 15. § (3) bekezdése a következő u) ponttal egészül ki:

(A földbirtok-politika irányelvei:)

„u) a világörökségi helyszín kiemelkedő egyetemes értékekkel összefüggő oltalmának biztosítása.”

2. A világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény módosítása

2. §

A világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Vötv.) 2. alcíme a következő 6/A. §-sal egészül ki:

„6/A. §

(1) A világörökségi helyszínen található ingatlan tekintetében – ide nem értve lakhatás céljára szolgáló rendeltetés szerinti jellegű épületet(különösen: lakás, lakóház), valamint a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény szerinti földet – a magyar államot – más jogosultakat megelőzően – elővásárlási jog illeti meg.

(2) A magyar állam elővásárlási jogát

a) a természetvédelemért felelős miniszter gyakorolja, ha a világörökségi helyszín kiemelkedő egyetemes értékét a természet védelméről szóló jogszabályok alapján fennálló védettséggel összhangban állapították meg,

b) minden más esetben a kulturális örökség védelméért felelős miniszter gyakorolja.

(3) Ha a magyar államot más jogcímen is megilleti az elővásárlási jog, akkor először az e törvény alapján fennálló elővásárlási jog gyakorlása tekintetében kell nyilatkozni. Ha ezen jogcím alapján nem kerül sor az elővásárlási jog gyakorlására, úgy az elővásárlási jog a magyar állam tekintetében a további fennálló jogcímeken gyakorolható.

(4) Ha az e törvény alapján fennálló elővásárlási joggal olyan ingatlan érintett, amelyen a kulturális örökség védelméről szóló törvény, vagy a természet védelméről szóló törvény alapján is fennáll a magyar államot megillető elővásárlási jog, úgy csak az e törvény alapján fennálló elővásárlási jog vonatkozásában kell nyilatkozni.

(5) Az elővásárlási jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében a

kormányrendeletben kijelölt hatóság megkeresi az ingatlanügyi hatóságot.”

3. §

A Vötv. 14. § (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg:)

„f) a világörökségi helyszínen található ingatlanok vonatkozásában a magyar államot megillető elővásárlási jog gyakorlásának részletes szabályait, a 6/A. § (5) bekezdésében eljáró hatóság kijelölését is, az elővásárlási joggal érintett ingatlanok adatait.”

4. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

1972. november 16-án született meg az ez idáig legjelentősebb eszköz földünk egyetemes természeti és kulturális értékeinek megőrzésére: az UNESCO Világörökség Egyezménye. Az Egyezmény olyan egyedülálló jogi eszköz, amely globális felelősségvállalást tesz lehetővé a világ kulturális és természeti értékeinek megővéseért. Elfogadásának előzményei jóval korábbra nyúlnak vissza. Már az I. világháború után felmerült egy nemzetközi mozgalom alapításának gondolata az Európán kívül fekvő kulturális és természeti javak védelmére, a nemzetek közösségében azonban csak az asszuáni-gát építése kapcsán tudatosodott igazán ennek fontossága. Ezen előzmények után dolgozta ki az UNESCO az ICOMOS-szal (Műemlékek és Történeti Együttesek Nemzetközi Tamácsa) együttműködve az egyezményt a kulturális örökség védelmére. Egy 1965-ös, washingtoni konferencián született meg a gondolat, hogy ezt az egyezményt kiterjesszék a természeti örökségre is, azaz hogy a kulturális emlékek megőrzését összekössék a természeti helyek védelmével. A konferenciát „World Heritage Trust” címmel rendezték – ekkor született meg a „World Heritage” azaz világörökség fogalom. Az IUCN (Nemzetközi Természetvédelmi Unió) 1968-ban fogalmazta meg – az ICOMOS előterjesztéséhez hasonlóan – javaslatait a természeti értékek védelmére.

A közös indítványt az Egyesült Nemzetek 1972-es stockholmi konferenciáján terjesztették elő. A résztvevő államok egyhangúlag döntöttek a szövegjavaslatról, amelyet az UNESCO Közgyűlése „Egyezmény a világ kulturális és természeti örökségének védelméről” címen még ugyanebben az évben elfogadott. Az Egyezmény ratifikálása után 1978-ban vették fel az első helyszíneket a Világörökségi Listára. A világörökség egyezménye azóta – Részes Államai számát tekintve – a világ egyik legelfogadottabb és legsikeresebb nemzetközi egyezményévé nőtte ki magát: 1972 óta már 191 állam csatlakozott hozzá.

Magyarország 1985-ben csatlakozott a Világörökség Egyezményhez, jelenleg 8 világörökségi helyszíne van a Világörökség Listán (közülük 2 határon átívelő) és 11 világörökségi várományos helyszíne a világörökségi várományos helyszínek listáján.

A világörökségi státusz azonban a terület számára önmagában nem biztosít védelmet. A világörökségi egyezményben megállapított céloknak az egyezményben részes államok saját nemzeti jogalkotásukkal kötelesek megfelelni. A védelmet tehát a nemzetközi és a nemzeti jogszabályok csak együttesen képesek garantálni.

Erre tekintettel is fontosnak tartja a jogalkotó, hogy a világörökségi helyszín oltalom alá tartozó egyes ingatlanokat további jogi védelem alá vonja. Ennek eszközeként a világörökségi helyszínen található ingatlanok tekintetében – bizonyos kivételekkel – az állam részére elővásárlási jogot alapít.

A törvény meghatározza az elővásárlási jog terjedelmét, ugyanis nem minden világörökségi helyszínen található ingatlan esetében indokolt, illetve a jogszabályok koherenciája miatt nem

kerülhet megállapításra ilyen rendelkezés a lakhatás céljára szolgáló épületek tekintetében és a termőföldek esetében.

Azonban szükséges megteremteni a világörökségi szempontból oltalom alatt álló termőföldek és a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény, valamint a Nemzeti Földalapról szóló törvény rendelkezései közötti összhangot. A földpolitikai irányelvek közé indokolt felvenni a világörökségi oltalom biztosítását is. Egyebekben termőföldek esetében továbbra is az eddig hatályos szabályozás és eljárás fog fenn állni.

Az állam javára más jogszabályok is állapítanak meg elővásárlási jogot bizonyos ingatlanok esetében. Ezek a különböző jogcímekre alapított elővásárlási jog adott esetben érinthet a világörökségi helyszínen található ingatlant is, így szükséges az egyes állami elővásárlási jogok gyakorlásának összehangolása. A törvény rendelkezései a jogalkalmazó számára is iránymutatást adnak e tekintetben.

A törvény felhatalmazása az elővásárlási jog gyakorlásával kapcsolatos részletes eljárási szabályokat kormányrendelet állapítja meg.

Részletes indokolás

1. §

A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvényben meghatározott földbirtok-politika irányelvek kiegészülnek a világörökségi helyszín kiemelkedő egyetemes értékekkel összefüggő oltalmának biztosításával.

2. §

A világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény új szakasszal egészül ki, amiben a világörökségi helyszínen található egyes ingatlanok tekintetében az állam elővásárlási joga kerül rögzítésre. Az elővásárlási jog nem érint minden világörökségi helyszínen található ingatlant. Kivételt képeznek a lakhatás céljára szolgáló épületek és a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény szerinti földetek. E rendelkezések alapján, tehát lehet, olyan világörökségi helyszínen fekvő ingatlan, ami tekintetében nem áll fent az államnak elővásárlási joga.

Az elővásárlási jogot attól függően, hogy a világörökségi oltalom milyen tényen alapul a természetvédelemért felelős miniszter, vagy a kulturális örökség védelemért felelős miniszter gyakorolja.

Az államot megillető más jogcímek fenn álló elővásárlási jogok tekintetben rendelkezik a nyilatkozás gyakorlásának rendjéről. Speciális szabályt ad a világörökségi oltalom megállapításának mögöttes jogszabályi területével kapcsolatban. Világörökségi helyszínné

minősítésre kulturális kategóriába, és természeti kategóriába tartozás miatt van lehetőség. A mögöttes jogszabályok, így a kulturális örökség védelméről szóló törvény, vagy a természet védelméről szóló törvény alapján is fennáll a magyar államot megillető elővásárlási jog. Ez esetben egy ingatlanon egyszerre áll fenn kulturális és vagy természetvédelmi okból és világörökség védelmi okból elővásárlási jog. Mivel a világörökségi kategória magában foglalja az előző két védettséget, tulajdonképpen azon alapul, így az elővásárlási jog gyakorlása esetében nem mutatkozik szükségesnek minden jogcím alapján nyilatkozni. A törvény meghatározza, hogy ez esetben az e törvény szerint megjelölt személyek jogosultak nyilatkozni az állam nevében.

A törvény rendelkezik az elővásárlási jog bejegyzéséről az ingatlan-nyilvántartásba.

3. §

A törvény felhatalmazást ad kormányrendeletben meghatározni az egyes részletes eljárási szabályokat. A kormányrendelet határozná meg a joggyakorlás megkönnyítése végett, hogy az elővásárlási jog nyilatkozat tétel felhívására irányuló megkeresését hova és miként kell benyújtani. Az elővásárlási jog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése iránt ki intézkedik. Valamint szükséges meghatározni az érintett ingatlanok pontos adatait is, mivel a törvény csak az egyes világörökségi helyszíneket rögzíti és az azokon fekvő valamennyi ingatlan vagy azok adatait nem.

4. §

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.